

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 декември 2021 г.
(OR. en)

15161/21

Междуетноститутуционално досие:
2021/0407(COD)

ECOFIN 1269
STATIS 57
CODEC 1680

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 10 декември 2021 г.

До: Г-н Јерре TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2021) 776 final

Относно: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Регламент (ЕС) № 549/2013 и за отмяна на 11 правни акта в областта на националните сметки

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2021) 776 final.

Приложение: COM(2021) 776 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.12.2021 г.
COM(2021) 776 final

2021/0407 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за изменение на Регламент (ЕС) № 549/2013 и за отмяна на 11 правни акта в
областта на националните сметки**

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Регламент (ЕС) № 549/2013¹, с който беше създадена преразгледаната Европейска система от сметки (ЕСС 2010), включва концептуална основа (приложение А) и програма за предаване на Евростат на съответните данни (приложение Б). След въвеждането на ЕСС 2010 през 2014 г. настъпиха промени в основната статистическа класификация, на която тя се основава (нова класификация на индивидуалното потребление по цели — КОИКОП²), както в нуждите на ползвателите от данни за националните сметки.

Поради това Комисията счита, че е целесъобразно Регламент (ЕС) № 549/2013 да бъде изменен, за да се актуализират позоваванията на класификацията КОИКОП и програмата за предаване на данните, така че новите потребности на ползвателите да бъдат отразени.

Освен това Комисията счита, че е уместно да се отменят 11 правни акта, свързани с предишната Европейска система от сметки (ЕСА 1995)³, тъй като тези актове вече не са актуални.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението е в пълно съответствие със съществуващите статистически разпоредби в законодателството на Съюза.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Данните за националните сметки, които се изготвят и предават съгласно Регламент (ЕС) № 549/2013, се използват широко за целите на политиката на Съюза, а предложените изменения ще подобрят достъпността на данните от гледна точка на ползвателите.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 338 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) представлява правното основание за европейската статистика. Европейският парламент и Съветът, като действат в съответствие с обикновената законодателна процедура, приемат мерки, с които да гарантират изготвянето на статистика, когато тя е необходима за изпълнението на дейността на Съюза. В член 338 от ДФЕС са определени изискванията за изготвянето на европейска статистика, която е необходима за изпълнението на дейностите на Съюза и трябва да отговаря на определени стандарти за безпристрастност, надеждност, обективност, научна независимост, ефективност на

¹ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).

² Одобрена от 49-ата сесия на Статистическата комисия на ООН.

³ Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета от 25 юни 1996 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Общността ([ОВ L 310, 30.11.1996 г., стр. 1](#)).

разходите и статистическа поверителност, без да създава прекомерна тежест за икономическите оператори.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Принципът на subsidiarity се прилага, доколкото предложението не е от изключителната компетентност на Съюза.

Предложението за настоящия регламент е изготвено с оглед запазване на значението на ЕСС 2010 по отношение на концептуалната основа и програмата за предаване на данни. Държавите членки, действащи самостоятелно, не могат да постигнат в достатъчна степен целите на предложеното действие, за да се гарантират съпоставимостта, надеждността и изчерпателността. Действието може да бъде осъществено по-ефективно на равнището на ЕС въз основа на правен акт на Съюза.

Поради това Съюзът може да приеме мерки в тази област в съответствие с принципа на subsidiarity, както е посочено в член 5 от Договора.

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност. Отговор на необходимостта от актуализиране на връзката с ключова класификация и от посрещане на нуждите на ползвателите в програмата за предаване на данните може да бъде намерен чрез ограничено изменение на Регламент (ЕС) № 549/2013.

В съответствие с принципа на пропорционалност предложеният регламент се ограничава до необходимия минимум за постигане на заложената в него цел и не надхвърля необходимото за постигането ѝ.

- **Избор на инструмент**

Като се имат предвид целите и съдържанието на предложението и фактът, че настоящото предложение е за изменение на съществуващ регламент, регламентът е най-подходящият инструмент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Въз основа на стандартите на Комисията беше следвана системата на Евростат за оценка на съществуващото законодателство, включително за оценка на Европейската статистическа програма⁴, като тази система представляваше основна част от целия процес. Освен това всяка година се провеждат изследвания сред ползвателите, за да се постигне по-добро познаване на тези ползватели, техните потребности и тяхната удовлетвореност от предоставяните от Евростат услуги. Резултатите от оценките се използват от Евростат за усъвършенстване на процеса на изготвяне на статистическа информация и статистическия резултат от него. Те се използват като входяща информация в различни стратегически планове, като например работната програма и плана за управление.

⁴ Вж. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>

На 29 юни 2018 г. беше приет Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на ЕСС 2010 (COM(2018)506 final). Освен това бяха проведени няколко експертни срещи с държавите членки и основните заинтересовани страни. По-специално, основните заинтересовани страни по отношение на ЕСС 2010 са службите на Комисията, държавите членки, ЕС и международните организации като ЕЦБ и ОИСР, които участваха активно в събитията и дискусиите. Сред специалистите е налице консенсус, че са необходими незначителни промени в Регламента за ЕСС 2010. Това стана ясно, след като Евростат проведе проучване за определяне на приоритетите в началото на 2018 г., и бе потвърдено в заключенията на няколко последващи експертни групи по националните сметки, по-специално на директорите по макроикономическа статистика и на специалната работна група относно съгласуваността между различните области на ЕСС 2010.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Като се има предвид, че предложеното изменение на Регламент (ЕС) № 549/2013 не би имало значително въздействие върху обществото или икономиката (вж. обяснението по-долу), Комисията (Евростат) се консултира с Комитета на Европейската статистическа система, тъй като националните статистически институти (НСИ) отговарят за координацията на всички дейности на национално равнище, свързани с европейската статистика.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Въпросите, на които се основава предложението, бяха обсъдени на срещи на директорите по макроикономическа статистика и техните подгрупи, състояли се през периода 2020—2021 г., и бяха проведени два кръга писмени консултации. Бяха получени становищата на основните заинтересовани страни в рамките на службите на Европейската комисия и извън тях (например Европейската централна банка). Освен това през юни 2021 г. беше проведено обсъждане с подкомитета по статистика към Икономическия и финансов комитет.

Комитетът на Европейската статистическа система прие становище на заседанието си от 29 октомври 2021 г.

- **Оценка на въздействието**

Оценка на въздействието не бе извършена, тъй като предложението няма значими икономически, социални или екологични последици и не налага допълнителна тежест върху стопанските субекти или гражданите.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Предложението съответства на целите на програма REFIT, отчасти поради това че с него се синхронизира предаването на данни за целите на собствените ресурси на база БНД с предаването на данни за други цели на националните сметки, отчасти поради преминаването към ЕСС 2010 за целите на собствените ресурси, за да се избегне необходимостта държавите членки да представят два набора от сметки — един по ЕСС 2010 и един по ESA 95.

Тъй като предложението се отнася само за лицата, изготвящи националните сметки в държавите членки, стопанските субекти не са засегнати от него.

- **Основни права**

Не е приложимо.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не са необходими допълнителни бюджетни ресурси.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Тъй като предложените изменения се основават на съществуващите доброволни предавания на данни, както и на неформални споразумения, изпълнението ще бъде ограничено до включването на новите разпоредби в законодателството и ще подлежи на наблюдение съгласно правните изисквания.

- **Обяснителни документи (за директиви)**

Няма

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Предложението е свързано с изменение на Регламент (ЕС) № 549/2013 в два аспекта:

i) Изменения на приложение А (концептуалната основа на ЕСС 2010)

Националните сметки се основават на международно признати статистически класификации, които гарантират съпоставимостта на данните между държавите. Тези класификации се актуализират периодично, за да се подобри тяхното практическо значение за ползвателите. КОИКОП беше актуализирана през 2018 г., затова в приложение А позоваванията към тази класификация трябва да бъдат изменени, за да се отразят актуализациите.

Използва се и възможността за актуализиране на приложение А, за да се коригират незначителни несъответствия в текста, установени при прилагането на в държавите членки.

ii) Изменения на приложение Б (програмата за предаване на ЕСС 2010)

Като се има предвид значението на данните от националните сметки за целите на политиката, както и по-широките потребности на ползвателите в Европейския съюз, променените потребности на тези ползватели трябва да бъдат взети под внимание. Предложението отразява тези променящи се потребности, и по-специално следното:

- Разширяване на достъпността на държавната финансова статистика, по-специално по отношение на взаимодействието с институциите и органите на ЕС и структурата на държавния дълг.
- Осигуряване на актуализирана законодателна основа за предаването на тримесечни нефинансови сметки за сектор „Държавно управление“ със срок t+3 месеца. Данните се предават от държавите членки на доброволна основа.
- Подобряване на актуалността при предаването на някои таблици, например на годишните финансови отчети със срок t+4 месеца, както и предаването на

данните по КОФОГ със срок $t+11$ месеца. Очаква се това да улесни използването им при процесите в рамките на политиката.

- Засилване на съгласуваността между таблиците, по-специално чрез промяна на сроковете за предаване на тримесечните данни за нефинансовите сметки на секторите.
- Осигуряване на законодателна основа за предаването на статистика, предадена преди това от държавите членки въз основа на неформални споразумения, например експресните оценки на БВП и заетостта със срок $t+30$ и $t+45$ дни.

Предложението също така предвижда подобряване на наличността на метаданните, придружаващи данните от националните сметки, както и по-добро съгласуване на данните между таблиците, по-специално за тримесечните данни.

Освен това се използва и възможността за отмяна на 11 правни акта, които се отнасят за предишната Европейска система от сметки (ESA 1995) и които след въвеждането на ЕСС 2010 вече не са актуални.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 549/2013 и за отмяна на 11 правни акта в областта на националните сметки

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 338, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка⁵,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁶, с който беше създадена Европейската система от сметки (ЕСС 2010), съдържа отправната рамка за общите стандарти, определения, класификации и счетоводни правила за изготвянето на сметките на държавите членки с оглед на статистическите потребности на Съюза и получаването на съпоставими данни между държавите членки.
- (2) В приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013 е предвидена методиката за изготвянето на сметките на държавите членки.
- (3) В процеса на прилагане на Регламент (ЕС) № 549/2013 бяха установени незначителни несъответствия в текста на приложение А към посочения регламент, които следва да бъдат поправени.
- (4) В приложение Б към Регламент (ЕС) № 549/2013 (програмата за предаване на данни) се съдържа набор от таблици с данни за националните сметки, които следва да се предават за целите на Съюза в определени срокове.
- (5) Програмата за предаване на данни от националните сметки следва да бъде актуализирана, за да се отчетат променящите се потребности на ползвателите, новите приоритети в рамките на политиките, както и развитието на нови икономически дейности в Съюза.
- (6) На 49-ата сесия на Статистическата комисия на ООН беше разгледана и одобрена преразгледаната Класификация на индивидуалното потребление по

⁵ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁶ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).

цели (КОИКОП 2018) като международно приет стандарт. Регламент (ЕС) № 549/2013 съдържа позовавания на предишната класификация (КОИКОП 1999) както в приложение А, така и в приложение Б, поради което тези позовавания следва да бъдат актуализирани.

- (7) Поради това Регламент (ЕС) № 549/2013 следва да бъде съответно изменен.
- (8) След влизането в сила на Регламент (ЕС) № 549/2013 и на Регламент (ЕС) 2019/516 на Европейския парламент и на Съвета⁷ единадесет правни акта, основани на предишната Европейска система от сметки, създадена с Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета⁸, вече не са актуални. Разпоредбите на настоящия регламент следва да заменят тези, съдържащи се в регламенти (ЕО) № 359/2002⁹, (ЕО) № 1267/2003¹⁰, (ЕО) № 1392/2007¹¹, (ЕО) № 400/2009¹², (ЕО) № 1221/2002¹³, (ЕО) № 501/2004¹⁴ и (ЕО) № 1161/2005¹⁵ на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕО) № 1222/2004 на Съвета¹⁶, както и Регламент (ЕО) № 264/2000¹⁷ и решения 2002/990/ЕО¹⁸ и 98/715/ЕО на Комисията¹⁹. Поради това тези актове следва да бъдат отменени.

⁷ Регламент (ЕС) 2019/516 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. относно хармонизирането на brutния национален доход по пазарни цени и за отмяна на Директива 89/130/ЕИО, Евратом на Съвета и Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 на Съвета (Регламент за БНД) (ОВ L 91, 29.3.2019 г., стр. 19).

⁸ Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета от 25 юни 1996 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Общността ([ОВ L 310, 30.11.1996 г., стр. 1](#)).

⁹ Регламент (ЕО) № 359/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2002 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета по отношение използването на ESA 95 при определянето на вноските на държавите членки в собствения ресурс на базата на ДДС (ОВ L 58, 28.2.2002 г., стр. 1)

¹⁰ Регламент (ЕО) № 1267/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 16 юни 2003 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета относно сроковете за предаване на основните агрегати на националните сметки, относно дерогациите, свързани с предаването на основните агрегати на националните сметки, и относно предаването на данни за изработените часове на заетите лица (ОВ L 180, 18.7.2003 г., стр. 1).

¹¹ Регламент (ЕО) № 1392/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета по отношение на предаването на данни от националните сметки (ОВ L 324, 10.12.2007 г., стр. 1).

¹² Регламент (ЕО) № 400/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета относно Европейската система от национални и регионални сметки в Общността във връзка с изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията (ОВ L 126; 21.5.2009 г., стр. 11).

¹³ Регламент (ЕО) № 1221/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 10 юни 2002 г. за тримесечните нефинансови сметки за публичната администрация (ОВ L 179, 9.7.2002 г., стр. 1).

¹⁴ Регламент (ЕО) № 501/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. относно тримесечните финансови сметки на сектора на публичната администрация (ОВ L 81, 19.3.2004 г., стр. 1).

¹⁵ Регламент (ЕО) № 1161/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2005 г. относно изготвянето на тримесечни нефинансови сметки по институционален сектор (ОВ L 191, 22.7.2005 г., стр. 22).

¹⁶ Регламент (ЕО) № 1222/2004 на Съвета от 28 юни 2004 г. относно съставяне и предаване на данни за тримесечния държавен дълг (ОВ L 233, 2.7.2004 г., стр. 1).

¹⁷ Регламент (ЕО) № 264/2000 на Комисията от 3 февруари 2000 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета по отношение на краткосрочните статистически данни за публичните финанси (ОВ L 29, 4.2.2000 г., стр. 4).

¹⁸ Решение 2002/990/ЕО на Комисията от 17 декември 2002 г. за допълнително уточняване на приложение А към Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета относно принципите за измерване на цените и обемите в националните сметки (нотифицирано под номер C(2002) 5054).

¹⁹ Решение 98/715/ЕО на Комисията от 30 ноември 1998 г. като пояснение на приложение А към Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета относно Европейската система от национални и регионални сметки

- (9) Прилагането на настоящия регламент ще започне на 1 септември 2024 г., за да съвпадне с договорения график за хармонизираните преразглеждания на референтните показатели за националните сметки в държавите членки. Това не възпрепятства държавите членки да изготвят своите статистически данни в съответствие с изменените приложения преди тази обща дата на прилагане.
- (10) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно създаването на общи статистически стандарти, позволяващи изготвянето на хармонизирани данни от националните сметки, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, той може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (11) Бяха проведени консултации с Комитета на Европейската статистическа система,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013 се изменя в съответствие с текста в приложение 1 към настоящия регламент.

Член 2

Приложение Б към Регламент (ЕС) № 549/2013 се заменя с приложение 2 към настоящия регламент.

Член 3

Посочените в приложение 3 към настоящия регламент правни актове се отменят.

Член 4

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 септември 2024 г.

в Общността по въпроса за принципите за измерване на цените и обемите (нотифицирано под номер С(1998) 3685).

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател